

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Dawni mieszkańcy Kujaw robili sery już ponad 7 tys. lat temu

Ślady produkcji serów sprzed ponad 7 tys. lat temu odkryto na naczyniach znalezionych na Kujawach. Publikacja na ten temat, autorstwa naukowców brytyjskich, amerykańskich i polskich, ukazała się w "Nature".

Pradziejowi mieszkańcy Europy Północnej wytwarzali sery już ponad 7 tys. lat temu - twierdzą naukowcy z University of Bristol (Wielka Brytania), Princeton University (USA), Uniwersytetu Gdańskiego, Polskiej Akademii Nauk, Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi oraz Muzeum Archeologicznego w Poznaniu.

Do takiego wniosku doprowadziły ich analizy fragmentów ceramicznych naczyń, znajdujących od lat w osadach pierwszych rolników w naszej części Europy. "Rolnicy ci reprezentowali społeczności tzw. kultury ceramiki wstęgowej rytej i wywodzili się z obszarów leżących na południe od Karpat. Co ciekawe, wsie tych najstarszych rolników odkrywano na terenach pokrytych najbardziej urodzajnymi ziemiemi. Jednym z takich regionów, zresztą najważniejszym na Niżu Polskim, są Kujawy. Pierwsi rolnicy osiedlali się tu od ok. 5 400 lat p.n.e." - powiedziała PAP jedna z autorek publikacji, prof. Marzena Szymt z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i Muzeum Archeologicznego w Poznaniu.

Wytwarzane przez nich naczynia, użyte w badaniu, pochodzą m.in. z Brześcia Kujawskiego, Miechowic, Smółska, Wolicy Nowej, Starego Nakonowa i Ludwinowa, i mają ok. 7 tys. lat. Swoją fachową nazwę (naczynia sitowate) zawdzięczają charakterystycznemu dziurkowaniu. W rzeczywistości do złudzenia przypominają współczesne cedzaki. To, że mogły służyć do odcedzania śmietanego mleka, archeolodzy podejrzewali od dawna. Na potwierdzenie tej tezy brakowało im jednak mocnych dowodów.

Dostarczyły ich teraz badania chemiczne przeprowadzone w Organic Geochemistry Unit na uniwersytecie w Bristolu. "Polegały one na poszukiwaniu w ściankach tych naczyń śladów po żywności, jaką w nich przetwarzano, np. tłuszczu" - tłumaczy prof. Szymt.

W kujawskich naczyniach faktycznie znaleziono ślady świadczące o przetwarzaniu mleka. "Ponieważ są to naczynia z dziurkami na całej powierzchni, mleko nie mogło być w nich przechowywane ani gotowane. Mogło natomiast być przetwarzane na sery, a raczej twarogi - taką metodą, jaką znamy z naszych domów. W końcu do dziś smakosze robią sobie sami twarożki z mleka wiejskiego, odcedzając je - po zakwaszeniu i lekkim podgrzaniu - na sicie. Ta technologia nie zmieniła się od szóstego tysiąclecia przed naszą erą!" - podkreśla archeolog.

Jak zaznacza archeolog, ogromnym osiągnięciem badaczy jest jednoznaczne potwierdzenie, że metody przetwarzania mleka na sery stosowane były już przez najstarsze społeczności rolnicze w Europie środkowej. „Tym samym potwierdza się wysoki poziom ich umiejętności. Aktualnie zatem najstarsze takie świadectwa pochodzą z Kujaw, co nas szczególnie cieszy. Ale to dopiero pierwszy krok. W przyszłości zapewne okaże się, że podobne umiejętności znane były także pierwszym

rolnikom w innych częściach Europy" - podkreśla prof. Szmyt.

Autorzy publikacji zwracają też uwagę, że umiejętność przetwarzania mleka, a zwłaszcza produkcji sera, była szalenie ważna w tych pradziejowych społecznościach - pozwalała przez dłuższy czas przechowywać przetwory z mleka tak, by się nie psuły, ułatwiała również ich ewentualny transport. Przede wszystkim było to korzystne dla ludzi, gdyż białka mleka przetworzonego ludzki organizm trawi i przyswaja o wiele łatwiej, niż mleka nieprzetworzonego.

"Warto dodać, że ślady produktów mlecznych odkryte zostały na naczyniach z północno-zachodniej Turcji oraz z Libii. Są one datowane na 8 i 7 tysięcy lat temu. Nie były to jednak sita, dlatego nie wiadomo, jakie produkty mleczne były w nich przechowywane lub gotowane" - dodaje prof. Szmyt.

źródło: www.naukawpolsce.pap.com.pl

<http://laboratoria.net/aktualnosci/15915.html>

23-12-2024

Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia

Najserdeczniejsze życzenia zdrowych, radosnych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia.

23-12-2024

Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025!

Odbędą się one w dniach 11-13 czerwca w Expo XXI w Warszawie.

23-12-2024

Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn

Kobiety często nie czują typowych bólów co skutkuje gorszymi wynikami.

23-12-2024

Świąteczna apteczka

Szczypta umiaru i coś na zgage

23-12-2024

Radioaktywny pluton się nie ukryje

Naukowcy znajdują go nawet na lodowcach

23-12-2024

Złoty Medal Chemii przyznany po raz 14

Wyłoniono autorów najlepszych prac licencjackich i inżynierskich.

23-12-2024

Polacy są umiarkowanie prospołeczni

Polacy chcą wspierać materialnie.

23-12-2024

Związek między traumą z dzieciństwa a zespołem jelita drażliwego

Pokazały badania polskich naukowców.

Informacje dnia: [Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025!](#) [Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn Świąteczna apteczka Radioaktywny pluton się nie ukryje](#) [Złoty Medal Chemii przyznany po raz 14 Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025!](#) [Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn Świąteczna apteczka Radioaktywny pluton się nie ukryje](#) [Złoty Medal Chemii przyznany po raz 14 Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025!](#) [Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn Świąteczna apteczka Radioaktywny pluton się nie ukryje](#) [Złoty Medal Chemii przyznany po raz 14](#)

Partnerzy